

ÖNSÖZ

Ülkelerin kalkınmasının sanayileşme ile sağlandığı bilinen bir gerçektir. Sanayileşmenin ana girdisi ise doğal kaynaklardır. Bu nedenle, doğal kaynakların vazgeçilmez hazineleri olarak tanımlamak mümkündür. Diğer bir söylemle, bunlar sanayinin lokomotifidir. Dünyada endüstriyel devrimler ve onların ürünleri bu doğal kaynak girdileri ile gerçekleşmiştir. Endüstrinin temel taşları olan madenlerin tarihte çağlar başlattığı hepimizce bilinmektedir.

Ülkemizde de metalik madenler ve enerji hammaddeleri dışında yine sanayileşmemizde kullanılan endüstriyel hammaddeler de, günlük yaşantımızda kullandığımız binlerce malzeme içerisinde yer almaktadır. Örneğin; inşaat, gıda, seramik, boya, gübre, kimya, elektrik ve optik, cam, kağıt ve daha nice yanıl sanayinin girdisi olan endüstriyel hammaddeler sayısal olarak yüz çeşidi aşmakta ve her gün bir yenisini bu hammadde sınıfına eklenmektedir. Ancak bunların otuzunu yakını uluslararası borsalarda işlem görmektedir.

Ülkemiz endüstriyel hammadde çeşidi ve miktarı açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Bu yönüyle de dünyada belli bir jeopolitik konumda bulunmaktadır. Bir yandan dünya tüketimine ve Avrupa Birliği tüketimine kaynak teşkil ederken diğer yandan da Orta Asya ve Ön Asya ülkelerinin gereksinim duyduğu hammaddelere sahiptir. Bu yönüyle de merkezi bir konumdadır. Bilindiği gibi gelişmiş ülkelerde genel olarak madencilik sektörünün gayrisafi milli hasılat (GSMH) içindeki oranı % 15 ile % 40 arasında hatta bazı ülkelerde bunun üzerinde olduğu bir gerçekken, ülkemizde bu değerin son yıllarda % 1-2'ye düşmüş olması madencilüğümüzün geri planda kaldığını gösteren bir kanıttır. Günümüzde Türkiye'nin 2 trilyon dolan üzerinde maden varlığı belirtilirken yani "altı zengin üstü fakir bir ülke" konumuna gelişimizdeki sorunların tespit edilmesi ve bunların önlemlerinin alınması endüstriyel ve ekonomik kalkınmamızın vazgeçilmez önkoşullarıdır.

Bu nedenle, başta son günlerde yıldızı parlayan endüstriyel hammaddelerimiz olmak üzere tüm doğal kaynaklarımızın bilimsel ve teknik araştırılmasına önem verilmelidir. Bunların aranması, üretilmesi, uç ürünler haline getirilmesi ve de dünya ve ülke pazarında layık olduğu ölçüde değerlendirilmesi konusunda başta yasal yaptırımlar olmak üzere tüm önlemlerin alınması bilinçli ulusal madencilik stratejimiz olmalıdır.

Madenlerin özelinde ise endüstriyel hammaddelerin yerinde üretilmesi ve değerlendirilmesi esastır. Bu kaynakların hiç bir zaman çevre, orman, zeytinlik, mera düşmanı olmadığı bilinmelidir. Bilakis, bilimsel, teknik, ekonomik, yasal olarak çevre dostu yöntemlerle değerlendirilerek sürdürülebilir kalkınmamızın gerçekleştirilmesi toplumsal bir mutabakatımız ile mümkündür. Bu anlayışın sağlanması halinde bor ve türevleri, seramik hammaddeleri, refrakter hammaddeleri, inşaat hammaddeleri, boya hammaddeleri, cam hammaddeleri, çimento sanayii hammaddeleri, gübre hammaddeleri, kağıt sanayii hammaddeleri ve daha nice kimya hammaddelerinin üretimi, ticareti ve kullanımının canlı ve katma değeri yüksek bir sektör oluşturacağı açıktır.

Özellikle Ege Bölgesi'nin endüstriyel hammaddeler yönünden çok önemli bir sektör ve dünya ticaretinin kapısı olduğu bilinmelidir. Söz konusu olan bu hammaddelerin bilimsel, teknik, yasal, sosyal ve ekonomik yönünün irdelendiği Endüstriyel Hammaddeler Sempozyumunun ilki 1995 yılında İzmir'de DEÜ Sabancı Kültür Merkezi'nde Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Maden Mühendisliği Bölümü ile Maden Mühendisleri Odası İzmir Şubesi tarafından ortaklaşa düzenlenmiş olup, iki yılda bir yapılması faydalı bir gelenek haline gelmiş olup, bu yıl da 5. Endüstriyel Hammaddeler Sempozyumu, elinizdeki bu bildiriler kitabında belirtilen kurumlar ve kişilerin özveri, çok değerli ve anlamlı katkılarıyla gerçekleştirilecektir. Sempozyumda emeği geçen tüm kurum ve kuruluşlara içtenlikle teşekkür eder, Sempozyumun başarılı geçmesini ve önümüzdeki günlerde yeni çıkacak olan Maden Yasası ile bu sektörümüzün sorunlarının çözümlenebilmesini umut ederiz.

